

Hankkeista ratkaisuja sukupuolten tasa-arvon ongelmiin

ESR+-hakuinfo 6.9.2024

Anni Hyvärinen

6.9.2024

Euroopan unionin
osarahoittama

Aiheina

- Fokuksessa hanke vai toimintamalli?
- Hyvän tai lupaavan toimintamallin ominaisuuksia
- Muista risteävät erot!

+ Työn tueksi

Euroopan unionin
osarahoittama

6.9.2024

Onko fokuksessa hanke vai toimintamalli?

Hanke on määräaikainen kehittämistyön kokonaisuus, jossa toteutetaan toimia tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toimintamalli tai hyvä käytäntö on hankkeessa kehitetty uudenlainen tapa toimia. Hyvä toimintamalli voi juurtua ja levitä käyttöön ja jatkaa elämäänsä hankkeen päättymisen jälkeen.

Euroopan unionin
osarahoittama

6.9.2024

Koko kakku tai pieni pala

Hyvä käytäntö tai lupaava
toimintamalli voi olla
kokonaisvaltainen ratkaisu tai
yksittäinen, jopa itsestään selvältä
tuntuva työtap.

Yhden hankkeen aikana voi syntyä
useita toimintamalleja.

Euroopan unionin
osarahoittama

Hyvän tai lupaavan käytännön ominaisuuksia

1. Tunnistettu tasa-arvon ongelma tai myönteinen kehityskulku

Sukupuoleen perustuva syrjintä tai vihapuhe eivät rajoita kenenkään ilmaisuvapautta

Työmarkkinoille pääsy ja työmarkkina-asema eivät ole kiinni henkilön sukupuolesta ja taustasta

Sukupuolen moninaisuus on lähtökohta sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Toimialojen sukupuolen mukainen jakautuminen on lieventynyt, ja tasa-ammateissa työskentelevien osuus on kaksinkertaistunut vuosikymmenen loppuun mennessä.

Miesten välinen eriarvoistumiskehitys on taittunut.

Euroopan unionin
osarahoittama

Lähde: [Valtioneuvoston tasa-arvopoliittinen selonteko \(2022\)](#)

2. Perusteltu (osa-)ratkaisua

Minkä tulee muuttua, jotta tunnistettu ongelma ratkeaa ja tasa-arvo toteutuu? Miten ongelmaa on aiemmin yritetty ratkoa ja millaisin tuloksin?

Etsi vaikuttavia osaratkaisuja tutkimuksesta ja muista kehittämishankkeista.

Hahmottele ratkaisuja eri tasoilla, esim.

- yksilön valmiudet
- ammattilaisten osaaminen
- syrjimättömät ja tasa-arvoa edistävät rakenteet: koulutusohjelmat, työpaikat, palvelut...

Euroopan unionin
osarahoittama

6.9.2024

Inspiroidu aiemmin kehitetyistä toimintamalleista!

Tietopaketti sateenkaarilapsista ja –nuorista ammattilaiselle

Tietopaketti ja koulutukset tarjoavat kouluissa työskenteleville terveydenhuollon ammattilaisille työkaluja nuorten kohtaamiseen ja tukemiseen.

[Thl.fi/sateenkaaritieto](https://thl.fi/sateenkaaritieto)

Naapuriäidit – Kohderyhmästä toimijaksi

Vapaaehtoistoimijat kehittävät yhteisön tarpeisiin vastaavaa lähiötoimintaa ja toimivat tukihenkilöinä arjen apua tarvitseville.

[Toimintamalli Innokylässä](#)

Moninaisuutta edistävä rekrytointi

1. Monimuotoisuuslauseke työpaikkailmoituksessa
2. Edellytettävän suomen kielen taidon kriittinen arviointi
3. Anonyymi osaamisnäyte
4. Rekrytoinnista viestiminen verkostoissa ja visuaalisesti
5. Hakijaviestintään panostaminen

[Moninaisesti parempi –hankkeen työkirja](#)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

6.9.2024

3. Panostettu juurtumiseen

Mitä jää käteen hankekauden jälkeen? Vauhdita juurtumista

- **arvioinnilla**
suunnittele, millaisin määrällisin mittarein ja laadullisin menetelmin toimintamallin todennat toimintamallin vaikutukset
- **viestimällä**
keskity kuvaamaan minkä ongelman ratkaiset ja miten
- **verkostoitumalla**
harjoittele hissipuhe ja hakeudu foorumeille, joissa on muita ongelmien ratkaisemisesta kiinnostuneita.

Euroopan unionin
osarahoittama

6.9.2024

Tunnistettuja onnistumisen edellytyksiä

- Tasa-arvo-osaamista on tarjolla kehittämistyön eri vaiheissa.
- Hankkeet verkostoituvat keskenään yhteistyön tekemiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi.
- Juurruttamiseen panostetaan alkuvaiheista lähtien.
- Tulokset laitetaan kaikkien saataville.

Lähde: [THL \(2018\) Sukupuolten tasa-arvoa edistävät ESR-hankkeet \(pdf 561 kt\)](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

6.9.2024

Muista
risteävät
erot!

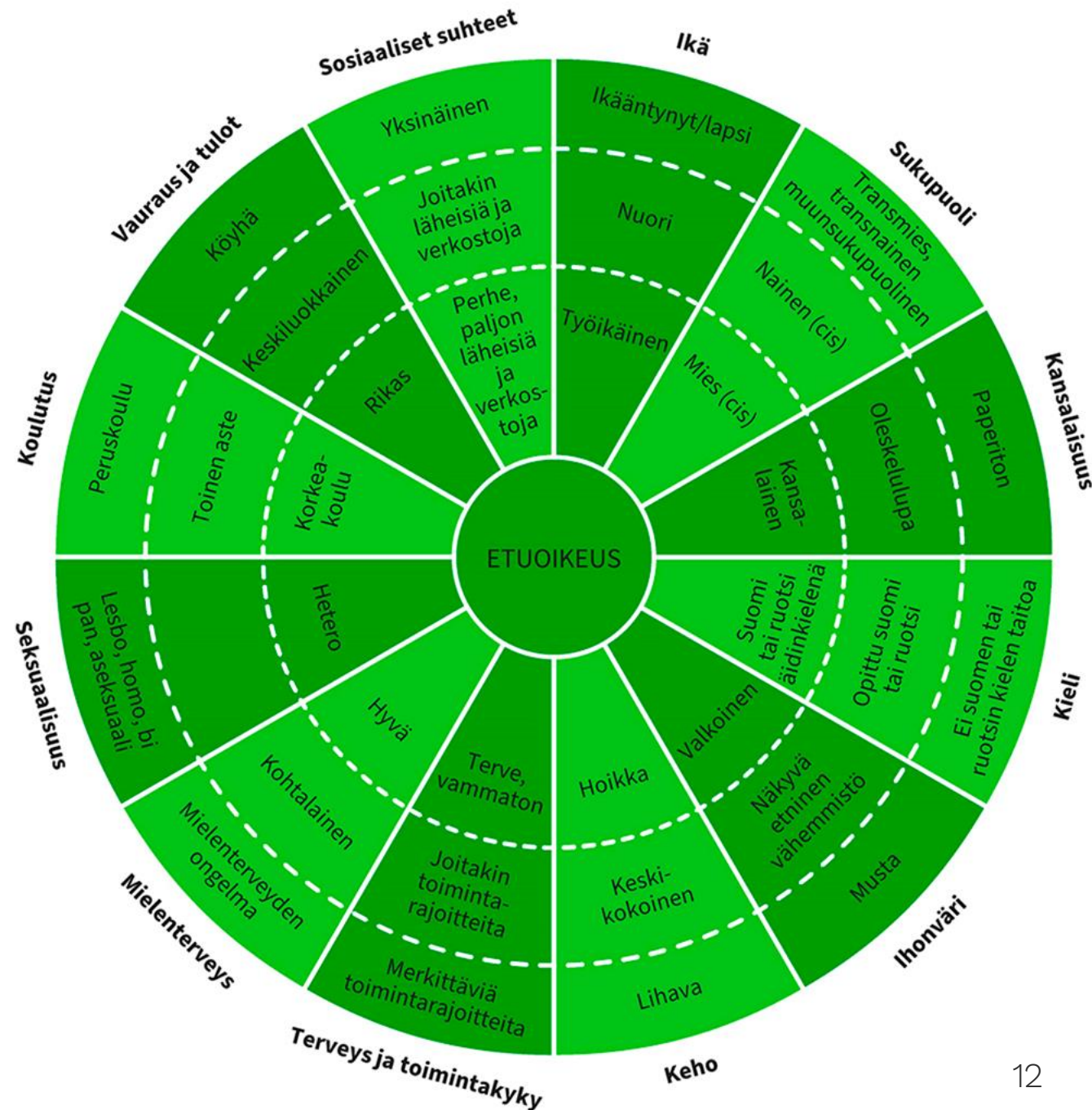

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Keitä olemme ja keille teemme?

- Kuka toimii?
- Voivatko kaikki hyötyä toiminnasta?
- Tarvitaanko jotain erityistä?
- Mitä tietoa ja osaamista tarvitsemme lisää?

Työn tueksi

Verkkokoulutuksia

- Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus – Miksi ja miten? (eOppiva, myös ruotsiksi)
- Yhdenvertaisen kunnan tekijät (eOppiva, myös ruotsiksi)
- Verkkokoulutus antirasismista ammattilaisille (THL)
- Monimuotoinen työelämä (eOppiva, myös englanniksi)
- Ennakkoarviointi – Tunnista työsi vaikutukset ihmisten hyvinvointiin (eOppiva)

Tarkistuslistoja

Tasa-arvon tarkistuslista hankkeelle (THL) * UUSI *

Tarkistuslistat hakijalle,
hankepäällikölle, rahoittajalle ja
arvioijalle.

Tasa-arvon tarkistuslista työpaikalle (THL)

Tasan yhdessä –työkalu (THL)

Työkalu sisältää muistilistan,
esimerkkejä aiemman ohjelmakauden
ESR- hankkeista sekä hankkeille
toteutetun tasa-arvokyselyn tuloksia.

Monimuotoisuus ja inklusiivisuus asiantuntijaorganisaatioissa (Työterveyslaitos)

Euroopan unionin
osarahoittama

Vinkkejä sukupuolitietoiseen kielenkäyttöön (THL)

Sukupuolen esiintuominen tekstissä on valinta. Pohdi se tapauskohtaisesti.

Vältä mies-loppuisia ja muita sukupuolittuneita ammattinimikkeitä. Useimmille löytyy hyvä neutraalivastine.

Älä käytä ilmaisuja molemmat, kummatkin tai vastakkaiset sukupuolet.

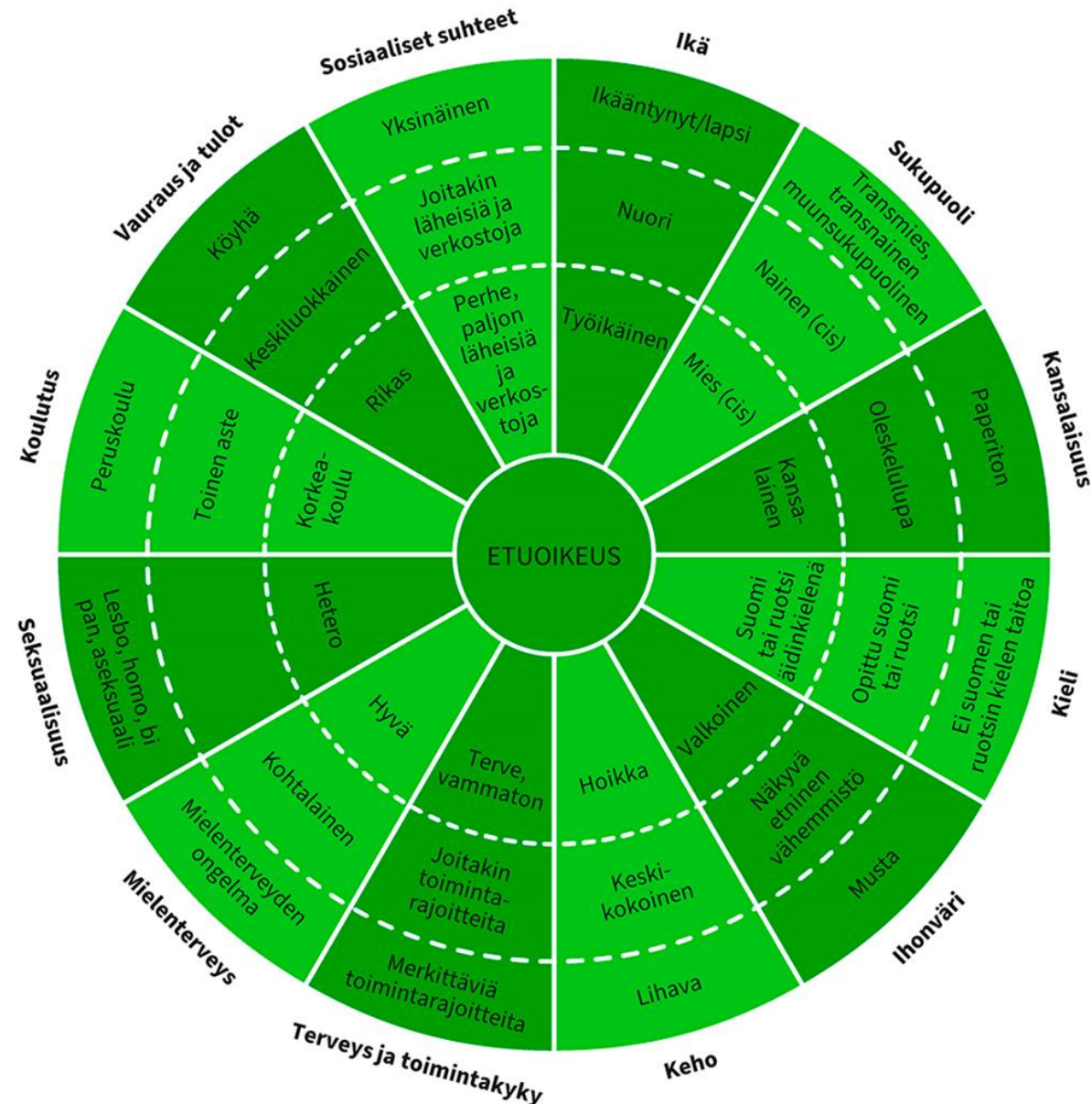
Vältä toistamasta sukupuoliin liitettyjä stereotypioita ja haitallisia normeja.

Merkitse sukupuolet symmetrisesti. Esimerkiksi nais-etuliitteen käyttö ei ole suositeltavaa silloin, jos myöskään mies-etuliitettä ei käytetä.

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten ennakkoarviointi (THL)

Tapa arvioida etukäteen, miten suunnitteluvaiheessa oleva päätös, hanke, ohjelma tai toimintamalli vaikuttaa ihmisiin.

Sukupuolivaikutusten arviointi on osa ihmisvaikutusten arviointia.

Verkostoja

YHTA-sähköpostilista

YHTA-lista on sähköpostilista kuntien ja alueiden työntekijöille. Listalle voivat lisäksi liittyä alueellista tasa-arvotyötä tekevien organisaatioiden ja hankkeiden työntekijät.

Listan tarkoituksena on vahvistaa tiedonkulkua yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisen hyvistä käytännöistä kunnissa ja alueilla.

Tasa-arvohanketoimijoiden Fb-ryhmä (siirtyy LinkedIniin)

Ryhmä on tarkoitettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushankkeissa työskenteleville sekä hanketoimijoille, jotka haluavat kehittää osaamistaan.

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo (LinkedIn)

Euroopan unionin
osarahoittama

Tasa-arvopäivät 5.-6.11.2024 Helsingissä ja verkossa

Tasa-arvopäivät on sukupuolten tasa-arvoalan vuoden päätapahtuma. Päivät on suunnattu kaikille tasa-arvoasioiden parissa työskenteleville ja niistä kiinnostuneille. Päivien teema on tänä vuonna muutos.

Tiistaina 5.11. klo 13.10–14.10 Miehet ja hyvinvointi muuttuvassa maailmassa: mahdollisuuksia ja haasteita
Inka Tähkä, väitöskirjatutkija, Helsingin yliopisto

Kommenttipuheenvuorot:

Toteutuuko tasa-arvoinen vanhemmuus? Juha Alakulppi, Mies, lapsi ja vanhemmuus –MILAVA

Ulkopuolisuutta ja osattomuutta kokevien miesten kohtaaminen ja kuuleminen. Ismo Pitkänen, Ulkokehän Miehet
Kulttuurien välissä: Suomeen muuttaneiden miesten haasteet ja onnistumiset. Servet Parlak, Oppien osallisuuteen

Keskiviikkona 6.11. klo 10–11.30 Hankkeet muutoksen tekijöinä

Millaisia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ongelmia hankkeissa on mahdollista ratkaista? Millaisia ovat vaikuttavat ratkaisut ja miten ne saadaan juurtumaan? Työryhmä on tarkoitettu hankkeita suunnitteleville, toteuttaville ja rahoittaville sekä kehittämistyön hedelmistä kiinnostuneille toimijoille.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

6.9.2024

Lisää tietoa ja työkaluja

- [Sukupuolten tasa-arvo \(Tilastokeskus\)](#)
- [Sukupuolten tasa-arvo \(Maahanmuutto ja kulttuurinen moninaisuus, THL\)](#)

Esimerkkejä toimintamalleista

- [Tasa-arvoteemaiset toimintamallit Innokylässä](#)

- [Isätyökirja \(pdf 5,8 Mt\)](#)
- [Sateenkaariväki työelämässä ja asiakkaina – tietopaketti](#)
- [Sukupuolisensitiivinen hanketyö - Näkökulmia ja työkaluja nuorten parissa työskentelyyn](#)
- [Sukupuolisensitiivisen valmennuksen käsikirja: näkökulmana mieserityisyys](#)
- [Tilaa moninaisuudelle! Opas seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhdenvertaisuuden edistämiseen](#)
- [Vertaismiehen käsikirja](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

Kiitos!

Anni Hyvärinen

asiantuntija
puh. 029 524 7013
anni.hyvarinen@thl.fi
[LinkedIn](#)

Sonja Soronen

asiantuntija
puh. 029 524 7084
sonja.soronen@thl.fi
[LinkedIn](#)

Anna Keto-Tokoi

hankepäällikkö
puh. 029 524 7074
anna.keto-tokoi@thl.fi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio (ESR+ 4.3)

[Thl.fi/yhdenvertainen-osallisuus](https://thl.fi/yhdenvertainen-osallisuus)